

การศึกษาคุณภาพชีวิตนักศึกษา วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ The Study of Quality of Life of Students in Saint Louis College

มาลีวัล เลิศสาครศิริ, ค.ด., Maleewan Lertsakornsiri, Ph.D.^{1*}

จूरีย์ นฤมิตเลิศ, พย.ม., Juree Narumitlert, MS.N.²

¹รองศาสตราจารย์ ดร., คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเซนต์หลุยส์

¹Associate Professor, Ph.D., Faculty of Nursing, Saint Louis College, Sathorn, Bangkok

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเซนต์หลุยส์

²Assistance Professor, Faculty of Nursing, Saint Louis College, Sathorn, Bangkok

*Corresponding Author Email: maleewan@slc.ac.th

Received: July 30, 2021

Revised: October 12, 2021

Accepted: November 30, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยแบบผสมผสานนี้เพื่อศึกษาลักษณะและแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตนักศึกษาวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ กลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์จำนวน 10 คน บุคลากรฝ่ายสนับสนุนจำนวน 9 คน และนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 คณะพยาบาลศาสตร์ คณะกายภาพบำบัด คณะจิตวิทยาจำนวน 256 คน เลือกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามประกอบด้วยข้อมูลส่วนบุคคลและคุณภาพชีวิตของนักศึกษา หากคุณภาพของเครื่องมือโดยการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา ค่าดัชนีความตรงได้เท่ากับ .89 และค่าความเที่ยงได้เท่ากับ .95 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 คณะพยาบาลศาสตร์ คณะกายภาพบำบัด คณะจิตวิทยา คะแนนเฉลี่ยคุณภาพชีวิตโดยรวมเท่ากับ 3.90 (SD=.36) อยู่ในระดับมาก คุณภาพชีวิตด้านความสัมพันธ์ทางสังคมมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด และคุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตนักศึกษาต้องคำนึงในทุกๆ ด้านอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อมที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกๆ คน เปิดโอกาสให้คณาจารย์ บุคลากรและนักศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนา ปรับปรุงทัศนสิ่งแวดล้อม ห้องเรียน หอพัก ห้องอาหาร ห้องสมุด พื้นที่ทำกิจกรรมกลุ่มและออกกำลังกาย รวมถึงสื่ออุปกรณ์สารสนเทศ คอมพิวเตอร์และสัญญาณอินเทอร์เน็ต ให้ทันสมัย เพียงพอ พร้อมใช้งาน

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิต นักศึกษา

Abstract

This study was mix method research. The purpose was to know and develop the quality of life guidelines of the 1st-4th year students from nursing faculty, physical therapy, and psychology in Saint Louis College. The samples included 10 faculties, 9 personal supports, and the 1st-4th year 256 students in Saint Louis College. The samples were selected by multi-stage sampling. The research instruments were interview and questionnaire consisting of personal data, and quality of life of students. The quality of questionnaire, the content validity was .89 and reliability was .95. The data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis. The results indicated that the 1st-4th year students from nursing faculty, physical therapy, and psychology with an average score of the total quality of life 3.90 (SD = .36) at a high level. Quality of life in social relations had the highest average, and the lowest average score was the quality of life in environment. The development quality of life guidelines must systematically consider all aspects, especially the environment with the lowest average scores. The cooperation from everyone such as faculties, personnel and students was necessary by providing opportunities in development. It involved environmental landscape adjustment, classroom, dormitory, dining room, library, group activity area and exercise including media and information equipment computer and internet signal to be up-to-date, sufficient, ready to use.

Keywords: *quality of life, students*

บทนำ

การพัฒนาอุดมศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ที่ “มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดีมีความสุขในสังคม” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559) ในการศึกษาที่ดีนั้นนอกเหนือจากการสร้างคนให้มีสติปัญญาและเป็นคนดีแล้วยังต้องสร้างให้คนมีความสุขด้วย เพราะเมื่อได้เรียนรู้อย่างมีความสุขแล้วทำให้คนเรียนรู้การดำรงชีวิตอย่างถูกต้อง สมบูรณ์ โดยคิดถึงประโยชน์ของสังคม และประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว เป็นคนดีมีความสุขในการช่วยเหลือผู้อื่น เป็นคนที่มีความสุขในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ การทำงานและสำคัญที่สุดคือเป็นคนที่มีความสุข ทำประโยชน์ให้กับสังคมและประเทศชาติ การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจึงมีบทบาทและความสำคัญอย่างยิ่งในสังคม

โดยจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงามทางสติปัญญา มีความรู้ ความสามารถ มีคุณภาพที่ตอบสนองต่อความต้องการกำลังคนในการพัฒนาประเทศ กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ การพัฒนาคุณภาพชีวิตนักศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตในปัจจุบัน และต่อไปในอนาคต เป็นกำลังสำคัญของประเทศในการพัฒนาประเทศชาติให้อยู่รอด สามารถแข่งขันกับประเทศอื่นๆ ได้ ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาจึงมีบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพให้กับประชาชนในชาติ

วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ในฐานะสถาบันอุดมศึกษาเอกชนหนึ่งจัดการเรียนการสอนใน 3 คณะวิชา คือ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะกายภาพบำบัดและคณะจิตวิทยา

คำนึงถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องตอบสนองพันธกิจของวิทยาลัยฯ สังคมและประเทศชาติในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญในศาสตร์เฉพาะสาขา รวมทั้งรอบรู้ในศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง สามารถประกอบวิชาชีพบนพื้นฐานความรักและเมตตาธรรม ส่งเสริมคุณค่าและศักดิ์ศรีของมนุษย์ เป็นผู้ใฝ่รู้ รักการศึกษาค้นคว้า และเป็นผู้นำในการพัฒนาตนเอง วิชาชีพ และสังคมอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างสรรค์ความผาสุกและคุณภาพชีวิตของประชาชนทั่วไป ซึ่งการจัดการเรียนการสอนทั้ง 3 คณะวิชาจะมีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อผลิตบุคลากรทางวิชาชีพให้เป็นผู้ที่มีความสามารถทั้งในด้านวิชาการและมีความรู้ ความสามารถในการสื่อสารสาขานั้นๆ เป็นอย่างดี เพื่อความปลอดภัยและความมั่นใจของผู้รับบริการ พร้อมทั้งมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพในการปฏิบัติงานตามลักษณะของวิชาชีพ สามารถใช้ความรู้และทักษะต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม รวมถึงเพื่อให้ได้ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning outcomes) ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) การเรียนที่เน้นหนักทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 ของทั้ง 3 คณะวิชา โดยเฉพาะการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ การฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาเป็นงานที่ต้องเผชิญกับความเจ็บป่วยและความทุกข์ทรมานของผู้อื่น และยังเผชิญกับภาวะสุขภาพโดยตรง ซึ่งมีผลมาจากเวลาในการขึ้นฝึกปฏิบัติงาน การเผชิญกับความตึงเครียด การพักผ่อนที่ไม่เพียงพอ การรับประทานอาหารที่ไม่มีประโยชน์ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่มีผลต่อการดูแลสุขภาพและคุณภาพชีวิตของนักศึกษา ทำให้มีความวิตกกังวล กลัวและเครียดได้

(มาลีวัล เลิศสาครศิริ, 2558) ดังการศึกษาของ Musikthong, J., Sriyuktasuth, A., Kongkar, R., & Sangwichaipat, N. (2010). ที่พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลจำนวน 258 คน มีพฤติกรรมการรับประทานอาหารโดยรวมไม่เหมาะสม ร้อยละ 30 ของนักศึกษามีดัชนีมวลกายต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ และนักศึกษาร้อยละ 11 มีน้ำหนักตัวเกินจนถึงอ้วน รวมถึงการศึกษาของ ศิวาพร ทองสุข, พรรณวดี พุฒินนะ, และพิศสมัย อรทัย (2012) ที่พบว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ที่ยังไม่ได้ฝึกปฏิบัติการพยาบาลจะมีพฤติกรรมการรับประทานอาหารเหมาะสมกว่าชั้นปีที่ 2-4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากข้อมูลสถิติการเจ็บป่วยของนักศึกษาวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ชั้นปีที่ 1-4 ทั้ง 3 คณะวิชา ที่เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลเซนต์หลุยส์ ตั้งแต่เดือนมกราคม-ธันวาคม 2561 รวมทั้งสิ้น 727 ครั้ง คณะพยาบาลศาสตร์จำนวน 554 คณะกายภาพบำบัดจำนวน 114 และคณะจิตวิทยาจำนวน 59 ครั้ง (ศูนย์พัฒนานักศึกษา วิทยาลัยเซนต์หลุยส์, 2561) ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาลักษณะคุณภาพชีวิตนักศึกษาวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ทุกชั้นปีทั้ง 3 คณะวิชา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาลักษณะคุณภาพชีวิตนักศึกษาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตนักศึกษาวิทยาลัยเซนต์หลุยส์

คำจำกัดความในการวิจัย

คุณภาพชีวิตนักศึกษา หมายถึง นักศึกษารับรู้ความเป็นอยู่ที่ดี ความพึงพอใจในชีวิต การเป็นไปตามสิ่งที่ต้องการในประสบการณ์ชีวิต ได้รับการตอบสนองตามเป้าหมายของชีวิต มีประโยชน์ต่อสังคมหรือคุณค่า

ของชีวิต ความสุข ความสมดุลระหว่างความคาดหวัง และได้รับการตอบสนอง โดยมีองค์ประกอบต่างๆ ดังนี้

1. ด้านสุขภาพร่างกาย คือ การรับรู้สภาพทางด้านร่างกายที่มีผลต่อชีวิตประจำวัน เช่น การรับรู้สภาพความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกาย ความรู้สึกสุขสบาย ความสามารถที่จะจัดการกับความเจ็บปวดทางร่างกาย การนอนหลับพักผ่อน ความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เป็นต้น

2. ด้านจิตใจและอารมณ์ คือ การรับรู้สภาพด้านจิตใจ เช่น การรับรู้ความรู้สึกทางบวก การรับรู้ภาพลักษณ์ ความรู้สึกภาคภูมิใจ ความคิด ความจำ สมาธิ การตัดสินใจและความสามารถในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ความสามารถในการจัดการกับความวิตกกังวล เป็นต้น

3. ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม คือ การรับรู้ทางด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น การได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นในสังคม การรับรู้ที่ได้เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือบุคคลอื่นในสังคม

4. ด้านสิ่งแวดล้อม คือ การรับรู้ด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต เช่น รับรู้ว่าการมีชีวิตอยู่อย่างอิสระ ไม่ถูกกักขัง มีความปลอดภัยและมั่นคงในชีวิตได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ดี ปราศจากมลพิษต่างๆ การคมนาคมสะดวก มีกิจกรรมสันทนาการ และมีกิจกรรมในเวลาว่าง

5. ด้านการเรียนรู้ คือ การรับรู้ในเชิงวิชาการหรือสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเรียน เกี่ยวกับการได้เรียนตามวัตถุประสงค์ กิจกรรมการเรียนการสอน ได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ เป็นต้น

6. ความพึงพอใจในการใช้ชีวิต คือ ความพึงพอใจในการใช้ชีวิตในวิทยาลัย เกี่ยวกับรู้สึกสนุกในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ พึงพอใจในผลการเรียน มีความสุขในการใช้ชีวิต เป็นต้น

7. ความรัก ความผูกพันต่อสถาบัน คือ ความรู้สึกที่มีต่อวิทยาลัย เกี่ยวกับรู้สึกอบอุ่นเมื่ออยู่ในวิทยาลัย จะรักษาชื่อเสียงของวิทยาลัย รู้สึกไม่พอใจเมื่อมีการกล่าวถึงวิทยาลัยในทางเสื่อมเสีย ยินดีเสียสละเวลาส่วนตนเพื่อวิทยาลัย เป็นต้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

คณะผู้วิจัยได้ศึกษาทบทวนงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาตามแนวคิดพื้นฐานของ WHOQOL group. (1998). ที่ได้กำหนดคุณภาพชีวิตประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ คุณภาพชีวิตด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงการศึกษาของ พิชฌายีวีร์ สีนสวัสดิ์, และเบญจวรรณ พิทาร์ต (2559) ถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับคุณภาพชีวิตนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครบุรี การศึกษาของ ปิยะพล ขำอุดม (2560) ที่ได้พัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก คือ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงการศึกษาของ พรรณิการ์ พุ่มจันทร์ (2560) ที่ได้ศึกษาและเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิก คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล เกี่ยวกับเพศ ชั้นปี เกรดเฉลี่ยสะสม รายได้ ต่อเดือนของนักศึกษา และสถานที่พักอาศัย พบว่า นักศึกษาแพทย์มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือ ด้านการบริการที่ได้รับจากมหาวิทยาลัย ด้านชีวิตการเรียน ด้านชีวิตสังคม และด้านที่อยู่อาศัย ส่วนด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นในการวิจัยนี้คณะผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาลักษณะคุณภาพชีวิตและแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตนักศึกษา วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ทั้ง 4 ชั้นปีใน 3 คณะวิชา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ชนิดของการวิจัย เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mix method research)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 คณะพยาบาลศาสตร์ คณะกายภาพ

บำบัด คณะจิตวิทยา วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ที่ลงทะเบียนเรียนปีการศึกษา 2562 จำนวน 256 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสูตรของ Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970) คำนวณแต่ละชั้นปีและแต่ละคณะวิชา (ดังตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 แต่ละคณะวิชา

คณะวิชา	จำนวนนักศึกษา (คน)								
	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		รวมกลุ่ม
	ประชากร	ตัวอย่าง	ประชากร	ตัวอย่าง	ประชากร	ตัวอย่าง	ประชากร	ตัวอย่าง	
กายภาพบำบัด	10	4	16	6	32	12	25	10	32
จิตวิทยา	29	10	24	9	13	5	21	8	32
พยาบาลศาสตร์	130	46	129	46	140	50	139	50	192
รวม	169	60	169	61	185	67	187	68	256

2.2 กลุ่มตัวอย่างสำหรับการสัมภาษณ์ ดังนี้

2.2.1 นักศึกษาที่เป็นตัวแทนจากแต่ละชั้นปี ละ 2 คน ทั้ง 3 คณะวิชา รวม 24 คน

2.2.2 อาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ คณะกายภาพบำบัด คณะจิตวิทยา และสำนักการศึกษาทั่วไป จำนวน 10 คน โดยมีเกณฑ์คัดเลือก คือ เป็นอาจารย์ประจำปฏิบัติงานที่วิทยาลัยมากกว่า 2 ปี และยินดีให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์ จากแต่ละคณะวิชา คณะวิชาละ 2-3 คน และสำนักการศึกษาทั่วไป จำนวน 2 คน

2.2.3 บุคลากรฝ่ายสนับสนุน จำนวน 9 คน โดยมีเกณฑ์คัดเลือก คือ เป็นตัวแทนบุคลากรในงานที่มีโอกาสพบหรือให้บริการนักศึกษา และยินดีให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์ จากหน่วยงานต่างๆ เช่น แผนกพัฒนานักศึกษา แผนกทะเบียน แผนกธุรการ แผนกห้องสมุด แผนกคอมพิวเตอร์ แผนกห้องปฏิบัติการ เป็นต้น หน่วยงานละ 1 คน

3. การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง โดยชี้แจงรายละเอียดของวัตถุประสงค์การวิจัย พร้อมทั้งขอความร่วมมือในการทำวิจัย ให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัยด้วยตนเองตามความสมัครใจ การตอบหรือไม่ตอบแบบสอบถาม และการรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูลไม่มีการระบุตัวตนเป็นรายบุคคล จะนำเสนอผลการศึกษาเป็นภาพรวม และเมื่อสิ้นสุดการศึกษา สรุปผลการวิจัยเรียบร้อยแล้ว จะดำเนินการทำลายแบบสอบถามทั้งหมด ภายหลังจากเสร็จสิ้นการเขียนรายงานและตีพิมพ์เผยแพร่ ผู้ยินยอมได้เซ็นยินยอมในแบบฟอร์มการยินยอมเข้าร่วมการวิจัย (Consent form) และได้รับการพิจารณาด้านจริยธรรมโดยคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของสถาบัน เลขที่รับรอง E. 031/2562 ณ วันที่ 8 ตุลาคม 2562

4. เครื่องมือวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น ดังนี้

4.1 แบบสัมภาษณ์ คณะผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อสัมภาษณ์อาจารย์ บุคลากรฝ่ายสนับสนุนและนักศึกษาแต่ละชั้นปี ทั้ง 3 คณะวิชา แบบสัมภาษณ์ประกอบด้วยคำถามประเด็นหลักเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษา ทางด้านพฤติกรรม การสอนและกิจกรรมการสอนของอาจารย์ กิจกรรมต่างๆ ภายในวิทยาลัย สิ่งอำนวยความสะดวก การใช้บริการต่างๆ จากห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ สโมสร หอพัก สัมพันธภาพกับเพื่อน/ผู้ปกครอง/อาจารย์ สภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัย ความพึงพอใจในการเรียนและอยู่ในวิทยาลัย คำถามประเด็นรองเกี่ยวกับความคาดหวัง ปัญหาและอุปสรรคที่พบ ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

4.2 แบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ส่วนดังนี้
ส่วนที่ 1 ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลจำนวน 9 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ชั้นปี คณะวิชา คะแนนเฉลี่ยสะสม ศาสนา เงินที่ได้รับสำหรับใช้จ่ายรายเดือน ค่าใช้จ่ายในการศึกษาและสถานที่พักอาศัย

ส่วนที่ 2 คุณภาพชีวิตนักศึกษา คณะผู้วิจัยได้ปรับปรุงจากแบบสอบถามคุณภาพชีวิตนักศึกษา ของพิชญาวีร์ สีนสวัสดิ์, และเบญจวรรณ พิพิฑารต์ (2559) ดัดแปลงคุณภาพชีวิตของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของปิยะพล ขำอุดม (2560) จำนวน 57 ข้อ ลักษณะเป็นคำถามเชิงบวกและเชิงลบ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (1-5) จากไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งถึงเห็นด้วยอย่างยิ่ง การแปลผลโดยแบ่งระดับจากคะแนนเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ คือ การแปลผลโดยแบ่งระดับจากคะแนนเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ (บุญใจ ศรีสถิตยันทรากร, 2553) ดังนี้ คะแนนเฉลี่ย 1.00 -1.80 หมายถึง คุณภาพชีวิตน้อยที่สุด คะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง ระดับน้อย คะแนนเฉลี่ย 2.61- 3.40 หมายถึง ระดับปานกลาง คะแนน

เฉลี่ย 3.41- 4.20 หมายถึง ระดับมาก และคะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

5. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่สร้างขึ้นได้รับการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้ค่าดัชนีความตรง (Index of Item objective Congruence: IOC) เท่ากับ .89 ภายหลังจากไปทดลองใช้กับนักศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติจำนวน 40 คน แล้วนำมาหาความเที่ยงโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .95 สำหรับแบบสัมภาษณ์คณะผู้วิจัย 2 คนนำแบบสัมภาษณ์ไปสอบถามแล้วพิจารณาความสอดคล้องของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ (interrater reliability)

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม (Focus group) สัมภาษณ์คณาจารย์ บุคลากรฝ่ายสนับสนุน และนักศึกษากลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ 1-4 คณะพยาบาลศาสตร์ คณะกายภาพบำบัด คณะจิตวิทยา วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ รวมถึงให้นักศึกษากลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามด้วย ระหว่างวันที่ 30 ตุลาคม 2562 – 31 มกราคม 2563 ภายหลังจากกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามแล้ว คณะผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ ที่สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด 256 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

7. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และข้อมูลจากแบบสอบถามโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ได้แก่ ความถี่ ร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคล คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตนักศึกษา

ผลการวิจัย

นักศึกษากลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ 1-4 คณะพยาบาลศาสตร์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 20-21 ปี คะแนนเฉลี่ยสะสม 3-3.5 นัถือศาสนาพุทธ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาเป็นเงินทุนที่ได้รับจากโรงพยาบาล เงินที่ได้รับใช้จ่ายรายเดือนระหว่าง 5,001-6,000 บาท สถานที่พักอาศัยอยู่หอพักนักศึกษาภายในสถาบันคิดเป็นร้อยละ 97.40, 41.00, 46.90, 85.50, 32.30, 47.90 และ 74.10 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 คณะกายภาพบำบัดส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอายุ 22-23 ปี คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.5-2.99 และ 3-3.5 นัถือศาสนาพุทธ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาได้รับทุนรัฐบาล (กยศ., กรอ.) เงินที่ได้รับใช้จ่ายรายเดือนระหว่าง 4,001-5,000 บาท สถานที่พักอาศัยเป็นบ้านที่อยู่กับบิดา-มารดาคิดเป็นร้อยละ 93.70, 43.70, 46.90, 84.30, 31.30, 62.50 และ 46.80 ตามลำดับ และนักศึกษากลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ 1-4 คณะจิตวิทยาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 20-21 ปี คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.5-2.99 และ 3-3.5 นัถือ

ศาสนาพุทธ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาเป็นเงินจากครอบครัวเงินที่ได้รับใช้จ่ายรายเดือนระหว่าง 5,001-6,000 บาท สถานที่พักอาศัยอยู่หอพักนักศึกษาภายในสถาบันคิดเป็นร้อยละ 84.40, 46.80, 37.50, 96.20, 25.00, 65.70 และ 53.10 ตามลำดับ

คุณภาพชีวิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 คณะพยาบาลศาสตร์ คณะกายภาพบำบัด คณะจิตวิทยา พบว่าคุณภาพชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับมากคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.90 คือ นศ.ชั้นปี 1-4 คณะพยาบาลศาสตร์ และแต่ละคณะวิชาคุณภาพชีวิตด้านความสัมพันธ์ทางสังคมอยู่ในระดับมากที่สุด คือ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะกายภาพบำบัด และรวม 3 คณะวิชา คะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.34, 4.22 และ 4.29 ตามลำดับ สำหรับคณะจิตวิทยาคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.07 อยู่ในระดับมาก ส่วนคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.38, 3.42, 3.46 และ 3.40 ตามลำดับอยู่ในระดับปานกลางและมาก คือ คุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อม (ดังตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณภาพชีวิตนักศึกษา วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ชั้นปีที่ 1-4 คณะพยาบาลศาสตร์ คณะกายภาพบำบัด คณะจิตวิทยา และโดยรวม

คุณภาพชีวิต	นศ. คณะพยาบาลศาสตร์ (n=192)		นศ. คณะกายภาพบำบัด (n=32)		นศ. คณะจิตวิทยา (n=32)		นศ. ทั้ง 3 คณะ (n=256)	
	$\bar{X}$ (SD)	ระดับ	$\bar{X}$ (SD)	ระดับ	$\bar{X}$ (SD)	ระดับ	$\bar{X}$ (SD)	ระดับ
ด้านสุขภาพร่างกาย	3.95(.39)	มาก	3.67(.38)	มาก	3.67(.48)	มาก	3.88(.41)	มาก
ด้านจิตใจและอารมณ์	4.22(.45)	มากที่สุด	4.15(.44)	มาก	3.97(.56)	มาก	4.18(.47)	มาก
ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	4.34(.43)	มากที่สุด	4.22(.48)	มากที่สุด	4.07(.61)	มาก	4.29(.47)	มากที่สุด
ด้านสิ่งแวดล้อม	3.38(.44)	ปานกลาง	3.42(.46)	มาก	3.46(.43)	มาก	3.40(.44)	ปานกลาง
ด้านการเรียน	3.78(.50)	มาก	3.87(.50)	มาก	3.69(.59)	มาก	3.78(.51)	มาก
ความพึงพอใจในการใช้ชีวิต	3.73(.54)	มาก	3.68(.58)	มาก	3.55(.74)	มาก	3.70(.58)	มาก
ความรักความผูกพันต่อสถาบัน	4.20(.55)	มาก	4.08(.59)	มาก	3.82(.72)	มาก	4.13(.59)	มาก
โดยรวม	3.94(.33)	มาก	3.87(.35)	มาก	3.75(.45)	มาก	3.90(.36)	มาก

ข้อมูลการสัมภาษณ์สนทนากลุ่มจากผู้แทนคณาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ คณะจิตวิทยา คณะกายภาพบำบัด สำนักการศึกษาทั่วไปรวมจำนวน 10 คน บุคลากรฝ่ายสนับสนุนจำนวน 9 คนและตัวแทนนักศึกษาแต่ละชั้นปีทั้ง 3 คณะวิชา จำนวน 24 คน เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตนักศึกษา วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านสุขภาพร่างกาย พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ยังบกพร่องในการดูแลสุขภาพตนเองอย่างถูกสุขลักษณะ การไม่ใส่ใจสุขภาพเท่าที่ควร โดยในเรื่องอาหารการกินในชีวิตประจำวัน การออกกำลังกายที่ยังน้อย ไม่ได้ออกกำลังกาย นอนดึก ไม่มีการแบ่งเวลา ทานอาหารไม่เป็นเวลา ดังนั้นเวลาทานอาหารก็จะทานเยอะ ไม่ได้พักผ่อนเท่าที่ควร จึงทำให้เจ็บป่วย มีภูมิคุ้มกันต่ำ ส่วนใหญ่นักศึกษาจะอยู่หอพักเมื่อเจ็บป่วยก็ไม่นำความรู้มาใช้ ดังที่อาจารย์จากคณะพยาบาลศาสตร์กล่าวว่า “กรณีนักศึกษาป่วยเป็นไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ A (Influenza A) นักศึกษาก็จะนำไปติดเพื่อนในรุ่นหรือรุ่นพี่ เนื่องจากยามเจ็บป่วยก็ไม่ยอมอยู่ห้องแยกในหอพัก เพราะกลัวผี แล้วยังคงมาเรียนตามปกติ โดยที่อาจารย์ที่สอนในห้องเรียนก็ไม่ทราบว่านักศึกษาป่วย” ความรู้ที่นักศึกษาเรียนมีการนำความรู้ไปใช้ยังไม่ได้พอ นักศึกษาเรียนเพื่อไปสอบให้สำเร็จก็พอ

2. ด้านจิตใจและอารมณ์ พบว่าในช่วงหลังพบนักศึกษาที่มีรอยโรคมากขึ้นและพบว่านักศึกษารุ่นใหม่ค่อนข้างเปราะบาง มีความเครียดมากขึ้นและกว่าจะทราบก็พบว่าโรคกำเริบ เช่น มีรอยโรคซึมเศร้าและมีปัญหาเรื่องบุคลิกภาพมากขึ้น กิจกรรมส่วนใหญ่จะเป็นกิจกรรมเกี่ยวกับความรู้วิธีการมากกว่าที่จะเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านจิตใจและอารมณ์ กิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตค่อนข้างมีน้อย และไม่ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดมิติในการมองตนเองเท่าที่ควร ดังคำกล่าวของอาจารย์สำนักการศึกษาทั่วไป กล่าวว่า

“นักศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดการควบคุมอารมณ์ ความรู้สึก ความอยากได้ การทำตามใจตนเองโดยไม่คิดไตร่ตรอง” แต่ก็มีนักศึกษาที่จิตใจดีให้ความช่วยเหลือคนอื่น และส่วนรวมน้ำใจดี ทุกครั้งที่ขอความร่วมมือ

แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพร่างกาย จิตใจและอารมณ์

ควรมีโครงการส่งเสริมป้องกันปัญหาด้านจิตใจระยะยาว ตั้งแต่ปี 1 ถึงปี 4 โดยให้ทุกคนร่วมกัน ควรมีการอบรมอาจารย์ บุคลากร ในการตรวจวัดและประเมินความเครียด วินิจฉัยนักศึกษาได้ทั้งในระหว่างเทอมที่เรียนหนัก อบรมการใช้เครื่องมือวัดความเครียดในนักศึกษา

3. ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม นักศึกษา 3 คณะวิชามีปฏิสัมพันธ์น้อย มีสัมพันธ์ภาพทางสังคมบ้างเล็กน้อย มีการทำความรู้จักกับเพื่อนต่างคณะพอสมควร มีความเป็นมิตรที่ดีอยู่บ้าง ไม่ทำร้ายกัน นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ชีวิตเหมือนเด็กวัยรุ่นในยุคนี้ที่ยังติดกับการใช้สื่อออนไลน์ ตลอดเวลา แต่ก็มีนักศึกษาบางกลุ่ม จำนวนหนึ่งไม่น้อยที่รู้จักรับผิดชอบตนเอง หางาน หารายได้พิเศษเพิ่มเติม เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระผู้ปกครองและพยายามหาเงินเลี้ยงตนเอง รู้จักประหยัดอดออมสำหรับอนาคต ดังที่อาจารย์จากคณะจิตวิทยา กล่าวว่า “นักศึกษายังบกพร่องในการบริหารเวลาที่ไม่ชัดเจน มีปัญหาเรื่องการสื่อสารไม่ทั่วถึง” ลักษณะการสื่อสารผ่านหัวหน้าแต่ละชั้นปีว่าช่วงนี้มีงานอะไร ส่งให้อาจารย์ช่วยประชาสัมพันธ์ ส่งให้รองคณบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษา แต่ก็จะมีนักศึกษาส่วนหนึ่งไม่เข้าร่วมหรือมาสาย ไม่รวมมือกับวิทยาลัยเซนต์หลุยส์หรือนักศึกษาบางคนก็ไม่อ่านไลน์

4. ด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงหอพัก อาหาร สถานที่พักผ่อน พบว่า ไม่มีพื้นที่พักผ่อนและทำงาน ดังที่ตัวแทนนักศึกษากล่าวว่า “เมื่อมีการทำงานกลุ่มนักศึกษาจะทำงานหน้าห้องทะเบียนซึ่งไม่มีปลั๊กไฟสำหรับ

ใช้ไนต์บุ๊ก” สถานที่พักผ่อนที่มีอยู่ในชั้น 6 ไม่เหมาะสม นักศึกษาจำนวนมากกว่า 600 คนไม่ค่อยมาใช้

ห้องสมุด หนังสือในห้องสมุดมีไม่เพียงพอ ดังที่อาจารย์คณะกายภาพบำบัดกล่าวว่า “หนังสือที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาทางกายภาพมีไม่เพียงพอ เช่น ทางด้าน orthro, neuro” การใช้ห้องประชุมย่อยชั้นบน ห้องสมุดนั้น บุคลากรจากห้องสมุดกล่าวว่า “นักศึกษาจะเยอะมากช่วงเย็นในการใช้ห้องประชุมย่อยชั้นบน ห้องสมุด เนื่องจากขึ้นวอร์ดตรงกัน” ห้อง Theater นักศึกษาใช้ห้องนี้มาก เพราะสามารถอัด VDO ได้ และจะจองข้ามวันซึ่งบางครั้งก็จองซ้อนกันเพราะมีคนมาขอใช้กลุ่มมาทีหลังเข้าใช้ห้องก่อน บางครั้งห้องสมุดไม่ค่อยมีนักศึกษาไปใช้ เพราะไม่มี relax room ที่สามารถนั่งเล่นนอนเล่นได้ นักศึกษาบอกว่า “การ print งานที่ห้องสมุดราคาแพงมาก ปริ้นสีแผ่นละ 7.50 บาท ขาวดำแผ่นละ 2 บาท และการอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่บางคนไม่ได้ช่วยเหลือ ทำให้สิ้นเปลืองกระดาษมาก คอมพิวเตอร์ในห้องสมุดไม่สามารถเปิดไฟล์ที่นักศึกษาทำงานมาจากที่บ้าน เพราะเครื่องคอมพิวเตอร์คนละเวอร์ชันกัน”

ห้องอาหาร นักศึกษาบอกว่า “มีร้านอาหารมากขึ้น แต่ยังต้องต่อคิวยาวซื้ออาหารในช่วงเวลาพักกลางวัน” และเมื่อมีการเปลี่ยนตารางการเรียนแล้วไม่แจ้งให้ร้านค้าทราบ ทำให้อาหารเหลือ บางช่วงเวลาบางวันห้องอาหารแน่น เช่น ช่วงเที่ยง ถ้าเลิกเรียน 12.30 น. อาหารหมดแล้ว

หอพัก สามารถรับนักศึกษาได้ 360 คนแต่มีคนดูแลคนเดียว (มาเซอร์ชาแนต) และเจ้าหน้าที่ดูแลโดยตรงหอพักแต่ละชั้น มีไมโครเวฟ ที่ต้มน้ำ มีเครื่องซักผ้า 2-3 เครื่อง/ชั้น หอพักเปิดเวลา 05.00 น. และปิดหอพักเวลา 21.00 น. มีนักศึกษาที่เข้าเกินเวลาเนื่องจาก 1) กลับจากต่างจังหวัด ฝนตก รถติด 2) ทำงานกับเพื่อนที่อยู่หอนอก ขอเป็นรายๆ ขอลกลับเวลา 22.00 น. เพราะนั่งทำงานที่ลานไฟ นักศึกษาบอกว่า “หอพักลึกลับเสีย

บ่อยมากและของหายบ่อย กล้องวงจรปิดดูไม่ได้”

ห้องน้ำชายมีจำนวนน้อย ชั้น 2 มีเพียงห้องเดียว ต้องไปเข้าห้องน้ำที่ชั้น 4 หรือที่โรงอาหาร และห้องน้ำอาจารย์การระบายอากาศไม่ถ่ายเท มีกลิ่น ห้องดนตรี ชั้น 6 ไม่มีการทำความสะอาดและพื้นปูพรมด้วยทำให้เก็บฝุ่น นักศึกษากล่าวว่า “พื้นอิฐที่ปูตัวนอนหน้าเสาธง ไม่เสมอกัน เกิดอุบัติเหตุเสมอ และบางครั้งขณะที่สอบ มีเสียงดังรบกวนจากการก่อสร้าง”

ไม่มีสถานที่ที่จะเอื้อให้นักศึกษาได้เล่นกีฬาเท่าที่ควร เช่น เล่นเบต พุตบอล เรียงเสร็จก็ต้องรีบกลับภายในเวลา 18.00 น. ขยายเวลาให้นักศึกษาอยู่ที่วิทยาลัยได้นานกว่า 20.00 น. เนื่องจากนักศึกษาบางคนไม่ได้อยู่หอพักวิทยาลัยและทำงานไม่เสร็จ นักศึกษากล่าวว่า “ช่วงเวลาที่นักศึกษาลงไปที่สนามสามารถเล่นบาส พุตบอล จะเป็นช่วงเย็นซึ่งแสงไฟไม่พอ ไม่มีแสงไฟสปอร์ตไลท์ เวลามืดก็เล่นไม่ได้”

5. ด้านสื่ออุปกรณ์สารสนเทศ อาจารย์กล่าวว่า “เครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องเรียนเมื่อเปิด power point พบว่า ไม่มีฟอนต์ที่ใช้ ต้องตาม IT มาแก้ไขให้ ไม่ค่อยใช้ได้ เวลา มี class ใหญ่เสียงชนกัน” การยืมอุปกรณ์ไปทำงานนอกวิทยาลัย ต้องทำเรื่องขอยืมล่วงหน้าเป็นปัญหาในบางส่วนคือนักศึกษาขึ้นวอร์ดซึ่งกลับมาไม่ทัน และส่วนใหญ่มีแต่ฝั่งเซนต์หลุยส์ให้โทรบอก IT ก่อนคอมพิวเตอร์มีปัญหา คือ คอมพิวเตอร์ห้องอาจารย์ไม่เอื้อในการเตรียมนักศึกษา ปริญญานไม่ได้ โทรไปไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์คอมพิวเตอร์ในช่วงเวลา 17.00 น. ถึง 19.00 น. นักศึกษากล่าวว่า “อินเทอร์เน็ตหอพัก ใช้ Wi-Fi ไม่ได้” ไม่สามารถทำให้เป็น Active Learning ได้

จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์จัดให้บริการพอสมควร อาจารย์กล่าวว่า “เครื่องคอมพิวเตอร์มีจำนวนไม่น้อยที่เก่าและไม่สามารถใช้งานได้อย่างเต็มที่” ระบบอินเทอร์เน็ต และ wi-fi ยังอยู่ในระดับต่ำ มีสัญญาณไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ นักศึกษาไม่สามารถใช้เน็ตได้เต็มที่

ตลอดเวลา เพื่อการสืบค้น ในการเรียนการสอน การทำงานที่ได้รับมอบหมาย บ่อยๆ ครั้งที่ระบบอินเทอร์เน็ตล้มเหลว ไม่สามารถใช้งานได้หรือเข้าไม่ถึง นักศึกษาร้องเรียนกันบ่อยมากและเป็นมานานแล้ว การใช้สื่ออินเทอร์เน็ต Wi-Fi นักศึกษาใช้เพื่อความบันเทิงมากกว่า การค้นคว้าศึกษางานวิชาการ และในการศึกษาค้นคว้างานนักศึกษาส่วนใหญ่จะเข้าใช้แบบกระชั้นพร้อมๆ กัน ทำให้อินเทอร์เน็ตมีปัญหา บุคลากรฝ่ายคอมพิวเตอร์กล่าวว่า “ปัจจุบันได้เพิ่มสัญญาณจาก 22 จุดทางฝั่ง ST michael ภายใน 2 ชั่วโมงถ้าไม่มีก็จะ login 1 จุดจะรับได้ 22 เครื่อง 1 จุด 1 คน login ได้ 1 เครื่อง”

ห้องปฏิบัติการพยาบาล บุคลากรห้องปฏิบัติการกล่าวว่า “นักศึกษามาจองห้องชนกัน Sec A มาจองยืมของก็จะมาช่วงเที่ยงซึ่งเป็นเวลาพักรับประทานอาหารของเจ้าหน้าที่” นักศึกษากล่าวว่า “อุปกรณ์เครื่องมือมีน้อยจะมาฝึกซ้อมหลัง 17.00 น.ซึ่งเลิกเรียน” ทำอย่างไรให้นักศึกษารับผิดชอบเปิดห้องเอง ดูแลการใช้ อุปกรณ์และเก็บให้เรียบร้อย ปิดแอร์ ปิดไฟ คืนกัญญาแจ้งให้เรียบร้อย ซึ่งเคยมีปัญหาลืมปิดแอร์

ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ (lab anatomy) อากาศร้อน ไม่ถ่ายเท หน้าต่างเป็นบานเกล็ด ลมไม่ค่อยพัดผ่าน

ห้องเรียน ห้องประชุม อาจารย์ กล่าวว่า “จอภาพหน้าชั้นเรียนที่เปิดฉายจากคอมพิวเตอร์ไม่ชัด สีเพี้ยน ไมโครโฟนมีเสียงดังหอน มีการใช้ห้องชนกันเนื่องจากปัญหาการจองซ้ำซ้อน” นาฬิกาในห้องเรียนและห้องสอบไม่ทำงาน/เวลาไม่ตรง แก้อื้อในห้องเรียนบางตัวเสียงซำรุดเอียง เสียงต่อการเกิดอุบัติเหตุ และบางส่วนของที่ไม่เหมาะสมกับการใช้งานได้อย่างสะดวกสบาย เช่น ลักษณะรูปแบบของห้อง บรรยากาศของห้อง

แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อม

ให้มีตู้ ATM ภายในเขตไม่ไกล จะได้ไม่ต้องเสียเวลาเดินทาง

จัดให้มีตู้กดน้ำดื่ม บริเวณห้องอาหาร และหอพัก ห้องสมุดด้านฝั่ง ST michael ต้องให้ห้องสมุดเปิดถึง 20.00 น. และให้มีหุฟงในห้องสมุดขณะใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

ต้องการให้มีพื้นที่หรือห้องสำหรับผ่อนคลายพักรอนักศึกษาพักรอเพื่อนที่ยังไม่เลิก นักศึกษาจะสามารถเข้าไปนั่งเมื่อไหร่ก็ได้ ไม่ต้องขออนุญาตเป็นห้องพักผ่อนนั่งเล่นได้ในคณะ เพราะนั่งในโรงอาหารเอกสารปิลิว

ขอเสนอให้มีตู้ล็อกเกอร์สำหรับนักศึกษาเก็บเอกสารหรือสิ่งของ และคิดค่าเช่าได้โดยคิดเป็นปีการศึกษา และอาจมีล็อกเกอร์ 50-60 ตู้เพราะอาจเช่าไม่ทุกคน

ให้ขยายเวลาให้นักศึกษาสามารถอยู่วิทยาลัยทำกิจกรรมได้ และมีพื้นที่ที่สามารถออกกำลังกายได้ อนุญาตใช้เสียง ใช้ไฟ เพิ่มแสงไฟ ที่สนามฟุตบอลให้ทำที่ออกกำลังกายที่ฝั่งเซนต์ไมเกิ้ลให้เหมือนกับชั้น 4 ของฝั่งโรงพยาบาลเซนต์หลุยส์ ที่โรงยิมมีโต๊ะปิงปองเพื่อให้นักศึกษาได้ออกกำลังกายได้

ห้องอาหาร ต้องการให้แก้ปัญหาในช่วงเวลาเร่งด่วน เช่น เวลากลางวันที่นักศึกษาพักพร้อมๆ กัน โดยเพิ่มร้านอาหารหรือปริมาณอาหาร

หอพักต้องการให้มีเครื่องซักผ้าหยอดเหรียญเพิ่ม ต้องการให้เพิ่มจำนวนห้องน้ำชาย ในแต่ละชั้นเรียน และปรับหน้าต่างในห้องน้ำอาจารย์ เพื่อให้ระบายอากาศได้ดีมากขึ้น

อนุญาตให้นักศึกษาใช้ลิฟต์ได้อาจจะแค่ชั้น 5 ชั้น 6 เพราะชั้นลงบ่อยๆ ไม่ไหวหรือสร้างเพิ่มอีกก็ได้ หรือให้ชั้นลิฟต์ได้หลัง 17.00 น.หรือก่อน 7.00 น. หรือ 16.00 น. เพราะขึ้นมาซ้อมดนตรีชั้น 6

ต้องการขอให้ช่างมาซ่อมพื้นตัวนอนหน้าบริเวณเสาธงให้เสมอกัน

ห้องเรียน class ใหญ่ขอเพิ่มไมโครโฟน ไมค์ลอย และให้ระบบการจองห้องเรียนเป็นมาตรฐาน ไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในการใช้ห้องเรียน ห้องประชุม

6. ด้านการสอนของอาจารย์ นักศึกษากล่าวว่า “อาจารย์ส่วนใหญ่มีความตั้งใจ และเตรียมการสอนอย่างดี จัดหาองค์ความรู้ใหม่ๆ ให้กับนักศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ” มีการปรับวิธีการเรียนการสอนแบบ Active Learning มากขึ้น อาจารย์ทุกคนได้ทุ่มเทกับภาระงานสอน มีความเข้มงวด กวดขันกับนักศึกษาเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถในการวิชาชีพ อาจารย์หลายๆ ท่านได้จัดกิจกรรมเสริมทั้งภายในและภายนอก เพื่อส่งเสริมศักยภาพของนักศึกษาตลอดเวลา แต่เนื่องจากใช้กระบวนการเดียวกันทุกวิชาทำให้นักศึกษามีกิจกรรมมากเกินไป การสั่งงานของอาจารย์ไม่ประสานกัน อาจารย์ให้โจทย์มาเหมือนกันคนละวิชาแต่เรื่องเดียวกันทำ 3 ครั้งเนื้อหาเหมือนกันเสียเวลาโดยใช้เหตุ ในวิชาศึกษาอิสระซึ่งมีการเรียนการสอนน้อยให้ทำงานวิจัยจึงซ้ำซ้อนกับวิชาวิจัยที่ต้องทำงานวิจัยด้วยเป็นการทำวิจัยหลายเรื่อง และเรียนรวมกันปี 1 กับปี 3 ทำให้ปี 1 ไม่กล้าตอบ ปี 3 ต้องฟังซ้ำ แต่บางครั้งเรียนมีความสุข นักศึกษากล่าวว่า “ไม่ต้องการให้จัดการเรียนการสอนในวันเสาร์ อาทิตย์ เนื่องจากไม่มีวันหยุด เพราะวันอาทิตย์ต้องไปรับ case ที่รพ.สำหรับฝึกปฏิบัติงานในวันจันทร์”

แผนการเรียนนักศึกษามีการแบ่งกลุ่มเป็นกลุ่ม A1, B1, B2, A2 มีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนรายวิชาไม่ครบ นักศึกษาที่คัดเลือกเข้ามาแตกต่างกันจัดให้คละกลุ่ม A, B และมาแบ่งอีกเป็น A1, B1, B2, A2 และมาแบ่งอีกว่านักศึกษาคะเรียนอะไรจนกระทั่งหลุดไป บุคลากรฝ่ายทะเบียนกล่าวว่า “มีนักศึกษาหลายคนไม่ลงทะเบียนตามรายชื่อที่คณะวิชาส่งให้แผนกทะเบียนและการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษาไม่ตรงตามกำหนดเวลา เช่นภายใน 2 สัปดาห์ที่กำหนดไม่ลงทะเบียนต้องเขียนใบคำร้องขอลงทะเบียนภายหลัง”

การประเมินการเรียนการสอน และสิ่งสนับสนุนบุคลากรสำนักประกันคุณภาพกล่าวว่า “ได้รับความ

ร่วมมือบ้างไม่ร่วมมือบ้าง การตอบแบบประเมินไม่กล้าเขียน ต้องติดตามอย่างต่อเนื่องหลายครั้ง นักศึกษาจึงจะทำแบบประเมิน” ถ้าเป็นการประเมินด้านสิ่งแวดล้อมนักศึกษาจะไม่กล้าเขียน จะได้แต่ด้านการเรียนการสอน การตอบแบบประเมินของนักศึกษาไม่ได้อ่านละเอียด ไม่ตั้งใจทำการประเมินเท่าที่ควร จึงได้ข้อมูลซึ่งไม่ใช่ข้อมูลที่แท้จริง

เอกสารประกอบการสอน บุคลากรฝ่ายธุรการกล่าวว่า “ส่วนใหญ่ นักศึกษาจะไม่ค่อยเอาใจใส่รับเอกสาร” และกรณีนักศึกษาไปรับเอกสารก็ไม่รู้วิธีรับเอกสารไม่ทราบว่าเป็นเอกสารวิชาอะไร บอกแต่เพียงว่ามารับเอกสาร” บุคลากรฝ่ายอาคารสถานที่ กล่าวว่า “เวลาตรวจอาคารจะพบเอกสารประกอบการสอนเหลือเป็นปึกใหญ่ๆในห้องเรียน”

แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านการสอนของอาจารย์

ลักษณะรูปแบบ/วิธีการเรียนการสอน จัดวิธีการและรูปแบบกลุ่มย่อย เพื่อให้ใกล้ชิด และเน้นทั้ง Hard skill & Soft skill ไปด้วยกัน ให้มีการแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยกัน หรือแบบ Self-direct ที่สอนให้นักศึกษาสืบค้นมาก่อนเข้าเรียน แล้วนำเสนอในกลุ่ม โดยทุกคนในกลุ่มต้องตั้งคำถามผู้นำเสนอด้วย และผู้ฟังจะต้องมีข้อมูลเพิ่มเติมแบ่งปันความคิดเห็นซึ่งกันและกันด้วย จัดรูปแบบให้นักศึกษาทุกคนเกิด Reflection

การลงทะเบียนเรียนของนักศึกษาที่แยก sec ต้องการให้แจ้งให้นักศึกษาแต่ละชั้นปีว่าอยู่ sec ไหน ให้ดูแผนการเรียนในแต่ละ sec นั้น ให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชาลงนาม ตรวจสอบรายชื่อนักศึกษาที่ลงทะเบียนด้วย

ให้มีกลยุทธ์ในการเพิ่มจำนวนนศ. โดยการประชุมสัมพันธ, open house, page คณะ ใน web วิทยาลัย หาจุดเด่นของคณะกายภาพ เช่น ฝึกงานตั้งแต่ปี 2 มีนักศึกษาแลกเปลี่ยนต่างชาติ ลักษณะเด่นของบัณฑิต (ความรู้ นอบน้อม สุภาพ)

7. ด้านบริการหรือกิจกรรมต่างๆ ของวิทยาลัย

กิจกรรมต่างๆ ของวิทยาลัยที่จัดให้กับนักศึกษา ล้วนส่งเสริม พัฒนาด้านจิตใจ จิตวิญญาณ ให้มีคุณธรรม จริยธรรม การเสริมสร้างประสบการณ์การทำงานกลุ่ม การพัฒนาศักยภาพให้แก่นักศึกษา กิจกรรมบริการสังคม กิจกรรมสัมพันธ์ นำชีวิต/คุณธรรมนำชีวิต นักศึกษากล่าวว่า “การไปทำกิจกรรมข้างนอกค่อนข้างมาก จะเป็นนักศึกษาบางกลุ่มและเป็นนักศึกษาซ้ำๆ การจดชื่อนักศึกษาที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรม แต่ไม่ได้มีมาตรการอย่างไร” ซึ่งการทำกิจกรรมต่างๆ ถ้ามากเกินไปก็ทำให้ผลการเรียนตกต่ำลงได้ กิจกรรมที่ผ่านมาผลลัพธ์ที่ได้ไม่สะท้อนว่านักศึกษาได้อะไรตามที่สกอ. กำหนด จัดให้ได้ตามเกณฑ์แต่เหมือนว่านักศึกษาไม่ได้มีส่วนคิดมาเอง ตั้งแต่ต้นเลยไม่อยากเข้าร่วมกิจกรรม ไม่รู้สึกรู้ว่าเป็นเจ้าของ ไม่มีแผนพัฒนานักศึกษา การประชาสัมพันธ์ ออกค่ายไม่ทั่วถึง นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ทราบ

การรับของพัสดุ ในวันจันทร์, พุธ, ศุกร์ เวลา 19-20 น. ซึ่งนักศึกษาฝึกปฏิบัติงานภายนอกวิทยาลัย กลับมารับของไม่ทัน

ทุนการศึกษา ทุนกรอ. กยศ. ได้ทุนมาไม่เท่ากัน เมื่ออาจารย์ประจำชั้นสัมภาษณ์เสร็จแล้วให้นักศึกษาลงทะเบียนในระบบ ปรีนเอกสารแล้วให้อาจารย์เซ็นชื่อ ปัญหาพบว่านักศึกษาไม่ลงทะเบียนในระบบและล่าช้า ไม่ตรงตามเวลา

สวัสดิการ เจ้าหน้าที่แจ้งว่าการเก็บเงินค่าสวัสดิการของนักศึกษาทุกคนทุกคณะ ไม่ได้ปรับมา 10 ปีแล้ว วิทยาลัยเก็บเงินสวัสดิการปีละ 1,200 บาท มอบให้โรงพยาบาล 1,000 บาท โดยนักศึกษาไปตรวจที่ รพ.เซนต์หลุยส์ได้ 12 ครั้งต่อปีการศึกษา อัตราครั้งละ 400 บาท เดิมการตรวจที่แผนกผู้ป่วยนอกครั้งละ 300 บาท ตรวจ 2 ครั้งต่อปีการศึกษา ปัจจุบัน 400 บาทต่อครั้ง และในระยะหลังจำนวนเงินไม่พอค่ายากับค่าตรวจ เพราะมีค่าแพทย์ (Doctor Free) การ admit ของ

นักศึกษาในวงเงิน 5,000 บาท/ครั้ง มีส่วนเกินนักศึกษาต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง ไม่เพียงพอค่าบริการรักษา รพ.เซนต์หลุยส์ เนื่องจากราคาจะสูงมาก จึงไม่ค่อยไปรักษา หรือไปใช้บริการที่อื่น เช่น clinic รพ.รัฐบาล และประกันอุบัติเหตุ วงเงิน 10,000 บาทไม่เพียงพอ

รู้สึกว่าการระเบียบมาก นักศึกษากล่าวว่า “ควรให้นักศึกษาได้ใส่รองเท้าที่นักศึกษาใช้ เช่น การใส่รองเท้าผ้าใบสีขาวกับชุดนักศึกษาในวันที่เรียนปกติ ไม่มีพิธีการ” เห็นว่าไม่ได้ส่งผลกับการเรียน เนื่องจากใส่รองเท้าผ้าใบสะดวกสบายกว่ากระโปรงพลีท มีความยากลำบากในการเดินขึ้น-ลงบันได อาจจะเปื้อนกระโปรงทรงสอบน่าจะไม่มีปัญหา ใส่พลีทหรือทรงสอบแต่ให้คลุมเข่าก็พอ เปลี่ยนจากกระโปรงพลีทเป็นทรงเอได้หรือไม่ ชุดพลีทให้ใส่ชุดพลีทเฉพาะปี 1 แต่ปี 2 ปี 3 ไม่ให้ใส่ ซึ่งเสียเงินแล้วแต่ไม่ได้ใช้

การให้คำแนะนำ ปรีक्षा นักศึกษากล่าวว่า “อาจารย์เกือบทุกท่านในแต่ละคณะวิชาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาที่ให้คำแนะนำ คำปรึกษาในด้านการเรียน การใช้ชีวิตของนักศึกษา”

แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านบริการหรือกิจกรรมต่างๆ ของวิทยาลัย

ควรเปลี่ยนแปลงรูปแบบกิจกรรม กิจกรรมนักศึกษาซึ่งจัดโดยนักศึกษาที่เน้นและมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนสอดคล้องกับพันธกิจหรืออัตลักษณ์ของนักศึกษา ให้กลุ่มนักศึกษามาช่วยกันคิดว่าจะทำอะไรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อใด จัดโครงการโดยนักศึกษาออกแบบคิดกิจกรรมด้วยตนเอง ทำให้ศึกษามีสังคมกว้างขึ้น มีโลกกว้างมากขึ้น เกิดการเรียนรู้เห็นมิติในการมองตนเอง ดังนั้นจึงควรสุ่มคัดออกหากเป็นนักศึกษาซ้ำ ในเบื้องต้นควรให้เป็นจิตอาสาก่อนและต่อมาก็จัดให้ ไม่ซ้ำ ไม่ว่าจะเป็นค่ายโรตาแรคท์หรือกิจกรรมอื่นๆ

ต้องการให้แต่ละคณะมีกิจกรรมร่วมกัน เช่น กีฬาสี กระจายแต่ละสีมีศ.มาจากแต่ละคณะ ชั่วโมง วชล.

มีคณะอื่นร่วมด้วย

ต้องการให้มีกิจกรรมที่ไปมหาวิทยาลัย มากกว่านี้ เช่น Web site, face book ที่ update ข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ ข้อมูลประชาสัมพันธ์ แนะนำวิทยาลัยให้มีรูปแบบการแนะนำที่หลากหลาย

ค่ายสัมพันธ์ อยากให้แยกกลุ่มย่อยเป็นเฉพาะคณะ เพราะถ้ารวมกันคณะจิตวิทยาน้อยไปรวมกับกลุ่มคณะอื่น ซึ่งไม่รู้จักกันไม่สนุก เนื่องจากทำงานแยกเป็นกลุ่มๆ ย่อย จำนวน 12 กลุ่ม คณะจิตวิทยากระจายไปกลุ่มละ 1 คน จึงไม่มีเพื่อน ไม่รู้จักใคร

คณะกายภาพบำบัดและคณะจิตวิทยา ต้องการให้มีกิจกรรมพิเศษบ้างเหมือนคณะพยาบาล เช่น วันรับหมวก เพื่อให้พ่อแม่มาแสดงความยินดีและถ่ายรูปด้วย

ในช่วงวันศุกร์บายต้องการให้มีชั่วโมงคล้ายๆ กิจกรรม วชล. แต่เป็นกิจกรรมของชมรม เช่น ชมรมศิลปวัฒนธรรม อยากให้มีคำว่าชมรมอยู่ในตารางเรียนได้

ควรจัดบริการสิ่งจำเป็นในรูปแบบที่ครบวงจร หรือ ONE STOP SERVICE

สวัสดิการเมื่อนักศึกษาเจ็บป่วย ควรมีการประชาสัมพันธ์ศูนย์สุขภาพชุมชนเพื่อสามารถมาใช้บริการได้มากขึ้น

ต้องการให้นักศึกษาได้ใส่รองเท้าที่นักศึกษาไม่ใช่ว่าเฉพาะชั่วโมงพลและชั่วโมงซ้อม สามารถใส่รองเท้าผ้าใบสีขาวกับชุดนักศึกษาในวันที่เรียนปกติ ไม่มีพิธีการ เห็นว่าไม่ได้ส่งผลกับการเรียนเนื่องจากใส่รองเท้าผ้าใบสะดวกสบายกว่า

8. ด้านความผูกพันขององค์กร พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับบุคลากรมีหลากหลาย บางกลุ่มดี บางกลุ่มไม่ดี เดินชนไหล่ และถ้าเป็นอาจารย์ต่างคณะอาจารย์กล่าวว่า “นักศึกษาบางคนไม่สวัสดิทักทายทั้งๆ ที่รู้ว่าเป็นอาจารย์” นักศึกษาบางรุ่นก็มีความผูกพัน บางรุ่นก็ไม่มี และความผูกพันมาเป็นความผูกพันกับบุคคลมากกว่า นักศึกษาส่วนน้อยที่มีความรักและ

ผูกพันต่อสถาบัน เนื่องจากนักศึกษามาจากภูมิลำเนาต่างจังหวัด ที่เข้ามาเรียน มุ่งเน้นการเรียนให้สำเร็จ และทำงานหาเลี้ยงครอบครัวและตนเอง หรืออาจเป็นเพราะภาวะเศรษฐกิจที่ยังมีปัญหาอยู่ทุกวันนี้ นักศึกษารุ่นที่ไม่ค่อยผูกพันกับวิทยาลัยฯ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ไม่ได้กลับมาวิทยาลัยฯ

แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านความผูกพันขององค์กร

ควรมีกิจกรรมที่สานสัมพันธ์ รุ่นพี่รุ่นน้อง ชมรมศิษย์เก่า

ปัญหาและอุปสรรคที่พบที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษา

ปัญหาการใช้สื่อโซเชียลมีเดียในทางที่ผิดหรือทำลายชื่อเสียงกัน เนื่องจากนักศึกษาบางคน ยังไม่รู้จักยับยั้งการใช้สื่อออนไลน์ เฟซบุ๊ก อินสตาแกรม ฯลฯ ซึ่งทำให้ส่งผลกระทบต่อการบริหารการใช้เวลาที่เหมาะสม และคุณภาพชีวิต นักศึกษาใช้ไลน์ แชท สนใจโซเชียลมีเดียมีเดียขณะกำลังเรียน ไม่สนใจฟังอาจารย์สอนขณะเรียน

ปัญหาเศรษฐกิจของผู้ปกครองหรือครอบครัวที่เป็นอุปสรรค ทำให้นักศึกษาบางคนต้องทำงานหาเลี้ยงชีพด้วยตนเอง ในระหว่างศึกษาเล่าเรียน

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ควรเปิดโอกาสให้อาจารย์ บุคลากรและนักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดรูปแบบการเรียนการสอน และกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างเต็มที่

ผู้บริหารทุกระดับ ควรเปิดโอกาสและตั้งจุดที่ชัดเจนสำหรับรวบรวมข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ รวมถึงข้อร้องเรียนได้ เพื่อการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาวิทยาลัย (เป็นการยอมรับฟังความคิดเห็นจากหลายๆ ฝ่าย)

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 โดยรวมทั้ง 3 คณะวิชา คณะกายภาพบำบัด คณะจิตวิทยา และคณะพยาบาลศาสตร์คะแนนเฉลี่ยระดับมากที่สุด คือ คุณภาพชีวิตด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ส่วนคะแนนต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลางคือ คุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อม การที่นักศึกษามีคุณภาพชีวิตด้านความสัมพันธ์ทางสังคมระดับมากที่สุด เนื่องจากมีกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่ รุ่นน้อง สังคม ชุมชนและบุคคลทั่วไป ได้แก่ การรับน้อง พิธีมิสซา เปิดปีการศึกษา ปังฉิมนิเทศ คริสต์มาส กีฬากายใน และระหว่างสถาบัน การบริการวิชาการให้ชุมชนและสังคม เป็นต้น ทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ช่วยเหลือเกื้อกูลและคอยให้กำลังใจเป็นอย่างดี รู้จักการเข้าสังคม สำหรับคุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์สนทนากลุ่มที่พบว่า ด้านสิ่งแวดล้อมซึ่งรวมถึงหอพัก ห้องอาหาร ห้องสมุด และสถานที่พักผ่อน โดยหนังสือในห้องสมุดที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาทางกายภาพมีไม่เพียงพอ มีการใช้ห้องประชุมย่อยชั้นบนห้องสมุดจำนวนมาก บางครั้งเข้าซ้อนกัน การ print งานที่ห้องสมุดราคาแพงมาก ห้องอาหาร ต้องต่อคิวยาวซื้ออาหารในช่วงเวลาพักกลางวัน ถ้าเลิกเรียน 12.30 น. อาหารหมด หอพักลิฟท์เสียบ่อยมากและของหายบ่อย กล้องวงจรปิดดูไม่ได้ ห้องน้ำชาয়มีจำนวนน้อย การระบายอากาศไม่ถ่ายเท มีกลิ่น พื้นอิฐที่ปูตัวนอนหน้าเสาธงไม่เสมอกัน เกิดอุบัติเหตุเสมอ ไม่มีสถานที่ที่จะเอื้อให้นักศึกษาได้เล่นกีฬาเท่าที่ควร และที่สนามแสงไฟไม่พอ ไม่มีแสงไฟสปอร์ตไลท์ เวลามืดก็เล่นไม่ได้ ผลการวิจัยสอดคล้องกับการศึกษาของมัวร์ และคณะ (Moura, I.H., Nobre, R.S., Cortez, R.M.A., Campelo, V., Macêdo, S.F. & Vilarouca, S.A.R., 2016) ที่พบว่า คุณภาพชีวิตนักศึกษาพยาบาลที่มหาวิทยาลัย Federal do Piauí

ประเทศบราซิล คุณภาพชีวิตสูงสุดคือด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ($\bar{X}$ =74.3), และคะแนนต่ำสุดคือคุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X}$ = 54.2) และการศึกษาของ พิษณาวีร์ สีนสวัสดิ์, และเบญจวรรณ พิพฑารัต (2559) ถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับคุณภาพชีวิตนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ราชบุรี ที่ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ราชบุรี มากที่สุด คือ ด้านสัมพันธ์ภาพระหว่างนักศึกษา กับผู้ปกครอง ด้านที่ส่งผลต่ำสุด คือ ด้านลักษณะทางกายภาพทางการเรียน อย่างไรก็ตามแตกต่างจากผลการศึกษาของครูช และคณะ (Cruz, J. P., Felicilda-Reynaldo, R. F. D., Lam, S. C., Contreras, F. A. M., Cecily, H. S. J., Papathanasiou, I. V., ... & Colet, P. C., 2018) เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาล จำนวน 2012 คน จาก 9 ประเทศ คือ ซิลี อียิปต์ กรีก ฮองกง อินเดีย เคนยา โอมาน ซาอุดีอาระเบีย และสหรัฐอเมริกา ที่พบว่า คุณภาพชีวิตโดยรวมสูงสุดในด้านสุขภาพร่างกาย คะแนนต่ำสุดในด้านสังคม รวมถึงการศึกษาของ พรณิการ์ พุ่มจันทร์ (2560) ที่พบว่า นักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิก คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริการที่ได้รับจากมหาวิทยาลัย ด้านชีวิตการเรียน ด้านชีวิตสังคม และด้านที่อยู่อาศัย ส่วนด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น อยู่ในระดับปานกลาง

แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตนักศึกษาวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ในแต่ละด้าน ดังนี้ ด้านสุขภาพร่างกาย จิตใจและอารมณ์ ให้มีโครงการส่งเสริมป้องกันปัญหาด้านจิตใจระยะยาว มีการตรวจวัดและประเมินความเครียด ด้านสิ่งแวดล้อมให้มีตู้ ATM ภายในเซนต์ไมเกิ้ล ตู้กดน้ำดื่ม บริเวณห้องอาหารและหอพักขยายเวลาให้นักศึกษาสามารถอยู่วิทยาลัยทำกิจกรรมได้ และขยายเวลาเปิดห้องสมุดด้านฝั่ง ST Michael ให้มีหุฟง

ในห้องสมุดขณะใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ให้มีพื้นที่ทำให้สามารถออกกำลังกาย มีตู้ล็อกเกอร์สำหรับนักศึกษาเก็บเอกสารหรือสิ่งของ มีพื้นที่หรือห้องสำหรับผ่อนคลาย เพิ่มร้านอาหารหรือปริมาณอาหาร ซ่อมพื้นตัวนอน หน้าบริเวณเสาธงให้เสมอกัน เป็นต้น ด้านสื่ออุปกรณ์สารสนเทศ เพิ่มโมโครโฟน ไมค์ลอยในห้องเรียน class ใหญ่ และระบบการจองห้องเรียน ห้องประชุมที่เป็นมาตรฐาน ด้านการสอนของอาจารย์ ปรับระบบการลงทะเบียนเรียน จัดวิธีการและรูปแบบกลุ่มย่อย เพื่อให้ใกล้ชิด และเน้นทั้ง Hard skill & Soft skill ไปด้วยกัน การแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ลักษณะ Self-direct & Reflection รวมถึงมีกลยุทธ์ในการเพิ่มจำนวนนศ. ด้านบริการหรือกิจกรรมต่างๆ ของวิทยาลัยปรับเปลี่ยนรูปแบบกิจกรรมที่เน้นและมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ให้แต่ละคณะมีกิจกรรมร่วมกัน ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม มีรูปแบบการแนะแนวที่หลากหลาย จัดบริการสิ่งจำเป็นในรูปแบบที่ครบวงจร หรือ ONE STOP SERVICE เป็นต้น ด้านความผูกพันขององค์กร มีกิจกรรมที่สานสัมพันธ์รุ่นพี่รุ่นน้อง ชมรมศิษย์เก่า แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตนักศึกษาจะสอดคล้องกับการศึกษาของปิยะพล ขำอุดม (2560) ที่ได้พัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก คือ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคมและด้านสิ่งแวดล้อม โดยมีกลไกการพัฒนาคุณภาพชีวิตนักศึกษาที่ครอบคลุมทั้งด้านคุณภาพทางวิชาการและคุณภาพชีวิต ควรจะประกอบด้วยกลไกสำคัญ 5 กลไก คือ 1) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) การพัฒนาสัมฤทธิ์ผลตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ 3) การให้คำปรึกษาและบริการด้านข้อมูลข่าวสารแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า

4) การส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษา และ 5) การดูแลช่วยเหลือนักศึกษา (บัญชา สำรวรรณ, จิตศิริ นลายลักษณ์, กิ่งแก้ว สำรวรรณ, ชนิกันต์ คุ่มนง และ ปิยมนัส วรวิทย์รัตนกุล, 2559)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตนักศึกษาต้องคำนึงในทุกๆ ด้าน อย่างเป็นระบบโดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อมที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกๆ คน ในการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ แนวทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมจากผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากรฝ่ายสนับสนุน ดังนี้

1. กลยุทธ์การส่งเสริมป้องกันปัญหาด้านจิตใจของนักศึกษาระยะยาวตั้งแต่ปี 1
2. นโยบายปรับภูมิทัศน์สิ่งแวดล้อม ห้องเรียน หอพัก ห้องอาหาร ห้องสมุด พื้นที่ทำกิจกรรมกลุ่มและออกกำลังกาย รวมถึงสื่ออุปกรณ์สารสนเทศ คอมพิวเตอร์และสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้ทันสมัยเพียงพอ พร้อมใช้งาน
3. ส่งเสริมรูปแบบการจัดการเรียนการสอน แบบ Active learning และกลยุทธ์การเพิ่มจำนวนนักศึกษา
4. กลยุทธ์การให้บริการและจัดกิจกรรมที่หลากหลายสานสัมพันธ์รุ่นพี่รุ่นน้องต่างคณะวิชา และนักศึกษามีส่วนร่วม อิสระในการจัดกิจกรรม รวมถึงสวัสดิการต่างๆ เมื่อนักศึกษาเจ็บป่วย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาในรูปแบบการวิจัยและพัฒนา (The Research and Development) เพื่อให้เกิดรูปแบบ/วิธีการ/กระบวนการ/ระบบปฏิบัติการ สำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตนักศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอธิการบดี
วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ที่ได้กรุณาส่งเสริม และสนับสนุน
งบประมาณในการวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒*. ราชกิจจานุ
เบกษา เล่ม ๑๒๖ ตอนพิเศษ ๑๒๕ ง วันที่
๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๒.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *แผนพัฒนาการศึกษา
ระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564)*.
สืบค้นจาก <http://www.kknpeo.moe.go.th/2018/wp-content/uploads/2018/11/> วันที่
สืบค้น 29 เมษายน 2563

บุญใจ ศรีสถิตยน์รากร. (2553). *ระเบียบวิธีการวิจัย
ทางพยาบาลศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ:
ยูแอนด์ไอ อินเตอร์มีเดีย.

บัญชา สำรวัยริน, จิตติริน ลายลักษณ์, กิ่งแก้ว สำรวัยริน,
ชนิกานต์ คุ่มนง และ ปิยมนัส วรวิทย์รัตนกุล.
(2559). *สภาวะการณ์เยาวชนในสถาบัน
อุดมศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. ใน เรื่องเต็ม
การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ครั้งที่ 13:
ตามรอยพระยุคลบาท เกษตรศาสตร์
กำแพงแสน. นครปฐม: มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน สำนักงาน
วิทยาเขตกำแพงแสน กองบริหารวิชาการและ
นิสิต.*

ปิยะพล ขำอุดม. (2560). *การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพ
ชีวิตของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล
ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก เขตภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ (ปริญญาานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครราชสีมา, นครราชสีมา.*

พรรณนิการ์ พุ่มจันทร์. (2560). *การศึกษาคุณภาพชีวิต
ของนักศึกษาแพทย์ ชั้นปรีคลินิก คณะ
แพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล. เวชบัณฑิต
ศิรราช, 10(1), 10-17.*

พิชญาวีร์ สีนสวัสดิ์, และเบญจวรรณ พิพทาร์ด. (2559).
*ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับ
คุณภาพชีวิตนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัย
พยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี. วารสารเกื้อ
การณย์, 23(1), 7-20.*

มาลีวัล เลิศสาครศิริ. (2558). *ความเครียดและการ
จัดการความเครียดของนักศึกษาพยาบาลขณะ
ฝึกปฏิบัติงานห้องคลอด. วารสารเกื้อการณย์,
22(1), 7-16.*

ศิวาพร ทองสุข, พรรณวดี พุฒวัฒนะ, และพิศสมัย อรทัย.
(2556). *พฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของ
นักศึกษาพยาบาลรามาริบัติ. Rama Nurs J,
18(2), 178-189.*

ศูนย์พัฒนานักศึกษา วิทยาลัยเซนต์หลุยส์. (2561).
*ข้อมูลสรุปการเจ็บป่วยของนักศึกษาวิทยาลัย
เซนต์หลุยส์ ตั้งแต่ ม.ค. 61-ธ.ค. 61. กรุงเทพฯ:
วิทยาลัยเซนต์หลุยส์.*

- Cruz, J. P., Felicilda-Reynaldo, R. F. D., Lam, S. C., Contreras, F. A. M., Cecily, H. S. J., Papathanasiou, I. V., ... & Colet, P. C. (2018). Quality of life of nursing students from nine countries: A cross-sectional study. *Nurse education today*, 66, 135-142. doi: 10.1016/j.nedt.2018.04.016.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and psychological measurement*, 30(3), 607-610.
- Musikthong, J., Sriyuktasuth, A., Kongkar, R., & Sangwichaipat, N. (2010). Nutritional knowledge, attitude towards food, food consumption behavior, and nutritional status in nursing students, faculty of nursing, Mahidol University. *Journal of Nursing Science*, 28(3), 40-49.
- Moura, I.H., Nobre, R.S., Cortez, R.M.A., Campelo, V., Macêdo, S.F. & Vilarouca, S.A.R. (2016). Quality of life of undergraduate nursing students. *Rev. Gaúcha Enferm*, 37(2), e55291. doi: 10.1590/1983-1447.2016.02.55291 Received from <http://dx.doi.org/10.1590/1983-1447.2016.02.55291> วันที่สืบค้น 25 เมษายน 2563
- WHOQOL group. (1998). WHO-BREF: *Introduction, administration, scoring and generic version of the assessment*. Geneva: WHO.

